

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL PRITARIMO PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS
BIURO 2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI**

2017 m. balandžio 30 d. Nr. (45)-T1-117
Prienai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir Prienų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 8 d. sprendimu Nr. T3-185 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 180 punktu, Prienų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Pritarti Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2016 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Savivaldybės meras

Prienų rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus pavaduotoja

Rima Zablačkienė

2017-04-28

Kalbos tvarkytoja
Vaida Peleckienė

2017-04-10

Prienų rajono savivaldybės
gydytojas
Virginijus Slauta

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Laisvės a. 12, Prienai, j. k. 301846675

2016 M. VEIKLOS ATASKAITA

Parengė
Prienų rajono savivaldybės
visuomenės sveikatos biuro
l. e. direktoriaus pareigas
Giedrė Žilinskaitė

PRIENAI 2017

BENDROJI DALIS

Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) yra Prienų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 31 d. sprendimu Nr. T3-184 įsteigta biudžetinė įstaiga. Juridinių asmenų registre Biuras įregistruotas 2008 m. rugsėjo 4 d., įstaigos kodas 301846675.

Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Biudžetinių įstaigų, Sveikatos sistemos, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymais, Prienų rajono savivaldybės tarybos patvirtintais nuostatais (2008 m. liepos 31 d. sprendimas Nr. T3-184).

Biuras yra viešasis juridinis asmuo, turintis ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą. Pagrindinė Biuro veikla – visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas. Biuro ūkiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, veikla yra neterminuota.

Biuras yra Lietuvos visuomenės sveikatos asociacijos (LVSA) ir Lietuvos visuomenės sveikatos biurų asociacijos (LVSBA) narys.

Biuro adresas – Revuonos g. 4, Prienai, LT-59118. Vieši pranešimai skelbiami Biuro interneto svetainėje <http://www.vsbprienai.lt>.

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

Biure iš viso patvirtinti 9 etatai suderinus su Prienų rajono savivaldybės taryba (2008 m. vasario 28 d. sprendimas Nr. T3-40).

Pareigybė	Patvirtinta etatų	Užimta etatų
Direktorius	1	1
Buhalteris	1	1
Sveikatos priežiūros specialistai biure:		
visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas,	1	1
visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas,	1	1
vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas	1	1
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose	4	4
Iš viso:	9	9

1. Lentelė. Biuro patvirtintas pareigybių sąrašas.

Biuro struktūroje visi darbuotojai tiesiogiai pavaldūs Biuro direktoriui. Direktorius, buhalteris ir trys sveikatos priežiūros specialistai veiklą vykdo Biure, dar keturi visuomenės sveikatos priežiūros specialistai Prienų rajono ugdymo įstaigose.

Biuro darbuotojų išsilavinimas: aukštasis universitetinis – 8 darbuotojai, aukštasis neuniversitetinis – 1 darbuotojas. Iš visų darbuotojų 7 specialistai turi visuomenės sveikatos išsilavinimą. Visi specialistai atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos keliamus reikalavimus išsilavinimui ir kvalifikacijai.

2016 m. gruodžio 22 d. Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3- 272, atsižvelgiant į LR sveikatos apsaugos ministro 2016 m. rugpjūčio 5 d. įsakymą Nr. V-996 „Dėl valstybinės (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ patvirtintas 1 etatas –

visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdyti sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose nuo 2017 m. sausio 1 d.

Siekiant užtikrinti kokybišką visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą 2016 m. Biuro specialistams buvo sudarytos sąlygos dalyvauti specialistų kvalifikacijos kėlimo mokymuose, seminaruose, konferencijose ir suvažiavimuose aktualiomis sveikatos stiprinimo, žalingų įpročių prevencijos, užkrečiamųjų ligų profilaktikos bei kitomis aktualiomis temomis.

DOKUMENTŲ VALDYMAS

Biure už dokumentų rengimą ir tvarkymą bei personalo valdymą atsakingi Biuro direktorius, visuomenės sveikatos specialistai, buhalteris. Kiekvienais metais tvirtinamas Biuro dokumentacijos planas, kuriuo vadovaujantis tvarkoma įstaigos dokumentacija, šis planas suderintas su Prienų rajono savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vyriausia archyvere.

Pagal dokumentų registrų sąrašą iš viso registruojami 37 dokumentai. 2016 metais Biure iš viso užregistruoti 1250 dokumentai, pagrindiniai tame skaičiuje - gautų dokumentų registras (GR) 228 dokumentai, siunčiamų dokumentų registras (SR) – 215 dokumentai, įsakymų personalo valdymo klausimais (DP) užregistruota – 79, direktoriaus įsakymų tvarkomosios organizacinės veiklos klausimais (DV) – 63, direktoriaus įsakymų komandiruočių, atostogų klausimais (AK) – 39, darbuotojų prašymai įvairiais darbo klausimais – 82, dalyvių sąrašų užregistruota – 544.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Biure parengtas ir patvirtintas (2015 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. DV-15) korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo 2015-2018 m. priemonių planas.

Kiekvienais metais kas ketvirtį biuras teikia Korupcijos prevencijos ataskaitas Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyriui.

2016 m. Korupcijos faktų nustatyta nebuvo.

FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

Biuro finansinė veikla vykdoma, vadovaujantis parengtu Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro apskaitos vadovu, patvirtintu 2010 m. sausio 22 d. direktorės įsakymu Nr. DV-5A.

Biuro buhalterinę apskaitą tvarko buhalterė. Ji atsako už buhalterinių įrašų teisingumą, finansinės atskaitomybės sudarymą ir pateikimą laiku.

2016 m. įstaigos pagrindiniai finansavimo šaltiniai – valstybės biudžeto dotacija valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos funkcijoms vykdyti – 87,5 proc., savivaldybės biudžeto lėšos – 8,9 proc. ir biudžetinių įstaigų pajamų lėšos – 3,6 proc. 2016 m. gautos lėšos įsisavintos 100 proc.

Eil. Nr.	Finansavimo šaltinio pavadinimas	Suma Eur
1.	LR Sveikatos apsaugos ministerija	91900
	<i>Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėsena</i>	44100
	<i>Mokinių sveikatos priežiūra mokyklose</i>	47800
2.	Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšos	9300

3.	Biudžetinių įstaigų pajamų lėšos	3800
	Iš viso:	105000

2. Lentelė. 2016 metų Biuro finansavimo šaltiniai.

Vidutiniškai sveikatinimo veiklai vykdyti skiriama 3,83 Eur/ 1 rajono gyventojui per metus. Valstybės deleguota f-ja 3,35 Eur/ 1 gyv., savivaldybės lėšos – 0,34 Eur / 1 gyv., ir įstaigos uždirbtos pajamos – 0,14 Eur/ 1 gyv.

Biuro patirtos išlaidos pateikiamos 3 lentelėje.

Eil. Nr.	Pagrindinės veiklos sąnaudos	Suma Eur 2016 m.
1.	Darbo užmokesčio sąnaudos	70200
2.	Socialinis draudimas sąnaudos	21500
3.	Komunalinių paslaugų sąnaudos	1700
4.	Ryšio paslaugų sąnaudos	800
5.	Transporto išlaikymo sąnaudos	500
6.	Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	500
7.	Komandiruočių sąnaudos	400
8.	Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto sąnaudos	200
9.	Atsargų įsigijimo sąnaudos	3400
10.	Kitų paslaugų įsigijimo sąnaudos	5800
	Iš viso:	105000
11.	Nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	200
	Iš viso:	103434

3. Lentelė. 2016 metų pagrindinės veiklos sąnaudos.

Didžioji dalis išlaidų buvo darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 87,3 proc., kitos išlaidos susijusios su įstaigos išlaikymu, priemonių įsigijimu, darbuotojų kvalifikacijos kėlimu ir kitos išlaidos reikalingos sveikatinimo veikloms vykdyti.

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMAS

2016 m. buvo parengta ir pateikta 2015 m. Biuro vykdytų viešųjų pirkimų ataskaita. Parengta 2016 m. planuotų vykdyti viešųjų pirkimų suvestinė (viešųjų pirkimų planas).

2016 m. vykdyti 63 mažos vertės pirkimai. Pasirašytos 8 viešųjų pirkimų sutartys.

ĮSTAIGOS VEIKLA

Visuomenės sveikatos biuro veiklos tikslas – stiprinti Prienų rajono gyventojų sveikatą, didinant gyventojų atsakomybę už savo sveikatą, vykdamas savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Veiklos planavimas. Atsižvelgiant į Biure ir mokyklose sveikatos priežiūros paslaugas vykdančių specialistų metinius veiklos planus, patvirtintus direktoriaus įsakymais 2016 m. parengta Biuro veiklos programa, kuri patvirtinta 2016-03-31 Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimu

Nr. T3-69. Veikla vykdoma vadovaujantis veiklos programoje išsikeltais uždaviniais ir pasirinktomis priemonėmis jų pasiekimui.

Programos uždaviniai:

1. Rūpintis vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimu bei stiprinimu, užtikrinant nuolatinę, kokybišką ir koordinuotą visuomenės sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, formuojant vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius ir teigiamą požiūrį į savo sveikatą.
2. Stiprinti visuomenės sveikatą Prienų rajono savivaldybės bendruomenėse, skatinti fizinį aktyvumą, didinti gyventojų informuotumą apie lėtinių neinfekcinių ir infekcinių ligų pagrindinius rizikos veiksnius, ligų ir traumų profilaktiką.
3. Vykdyti Prienų rajono visuomenės sveikatos stebėseną, analizuoti ir vertinti gyventojų sveikatą bei jos pokyčius, gyvensenos įpročius ir jų poveikį sveikatai, aplinkai, planuoti ir įgyvendinti visuomenės sveikatos stiprinimo priemones.

Veiklos vykdymas. Įstaiga veiklą vykdo 75,34 kv. m dydžio patalpose. Biuro patalpose įrengtos darbo vietos administracijai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistams. Įgyvendinant projektą „Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro modernizavimas“ (projektas užbaigtas 2011 m.) Europos Sąjungos lėšomis įrengta salė, kurioje vykdomos veiklos. Taip pat įgyvendinant šį projektą buvo įsigytas automobilis, kuris yra būtinas vykdant sveikatinimo veiklas Prienų rajone ir vedant privalomuosius mokymus, kurių pajamos yra vienas iš finansavimo šaltinių.

Planuojant įstaigos veiklą stengiamasi išlaikyti prioritetinių veiklų tęstinumą, nes vienadienės akcijos neskatina žmonių keisti gyvenimo būdo. Daugelis 2016 m. vykdytų veiklų, kaip ir ankstesniųjų metų veiklos, bus tęsiamos ir ateityje.

PRIVALOMOJO SVEIKATOS MOKYMO PASLAUGOS

Biuras pagal 2010 m. birželio 2 d. Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos suteiktą licenciją Nr. VSL-246 vykdo privalomuosius sveikatos mokymus.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Dalyvių skaičius	
	2015 m.	2016 m.
Privalomasis higienos įgūdžių mokymas	396	258
Privalomasis pirmosios pagalbos mokymas	275	251
Mokymas apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai	58	48

4 lentelė. 2015 - 2016 m. Biuro vykdyti privalomieji sveikatos mokymai

2016 m. spalio 26 d. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno departamento Prienų skyriaus vyriausioji specialistė atliko licencijuojamos veiklos planinį patikrinimą. 2016 m. lapkričio 16 d. surašytas patikrinimo aktas Nr. PA.2-1552 (17.26.4.6. 2 24) pateikta patikrinimo išvada, kad pažeidimų nenustatyta.

VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS UGDYMO ĮSTAIGOSE

Uždavinys - Rūpintis vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimu bei stiprinimu, užtikrinant nuolatinę, kokybišką ir koordinuotą visuomenės sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, formuojant vaikų ir tėvų sveikos gyvensenos įgūdžius ir teigiamą požiūrį į savo sveikatą.

Biuro vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas kartu su keturiais visuomenės sveikatos priežiūros specialistais yra atsakingi už šios veiklos organizavimą ir koordinavimą rajono ugdymo įstaigose.

Visuomenės sveikatos priežiūra vykdoma trylikoje Prienų rajono savivaldybės mokyklų, taip pat ir prie jų esančiuose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo skyriuose ir Prienų miesto ikimokyklinio ugdymo skyriuose.

Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistė veda sveikatos ugdymo ir mokymo veiklas Prienų miesto lopšeliuose – darželiuose „Saulutė“, „Pasaka“, „Gintarėlis“ ir Strielčių darželyje, Prienų lopšelio darželio „Gintarėlis“ ikimokyklinio ugdymo skyriuje. Pagal galimybes ir poreikį vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistė skaitė pranešimus darželių susirinkimuose, dalyvavo renginiuose, rengė standus.

Bendradarbiaujant su Higienos institutu vykdant 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programą Nr. LT11 „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos“, įgyvendintas projektas „Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos, skirtos sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui, sukūrimas ir įgyvendinimas“, kurio pagalba visos rajono mokyklos buvo aprūpintos kompiuteriais, kuriuose įdiegta Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema. Su šia sistema nuo rugsėjo mėnesio jau dirba sveikatos priežiūros specialistai. 2017 m. kompiuteriais su šia sistema planuojama aprūpinti ikimokyklinio ugdymo įstaigas.

2016 m. rugsėjo mėn. duomenimis aptarnaujamų vaikų ir mokinių skaičius Prienų rajone-3450. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai veiklą vykdo priskirtose ugdymo įstaigose, atsižvelgiant į mokinių skaičių.

Eil. nr.	Darbo vietos apibūdinimas	Vienetai
1.	Bendrojo lavinimo įstaigų	
2.	Sveikatos specialistų skaičius	13
3.	Sveikatos kabinetų skaičius bendrojo lavinimo įstaigose (iš 13 bendrojo lavinimo įstaigų)	4
4.	Sveikatos kabinetų, kuriuose dirbama kartu su kitu ugdymo įstaigos darbuotoju, skaičius	5
5.	Bendrojo lavinimo įstaigų, kuriose tik įrengta darbo vieta (stalas) specialistui ir nėra sveikatos kabineto, skaičius	3
		5

5 lentelė. Informacija apie ugdymo įstaigas aptarnaujančių specialistų darbo vietas

Esant poreikiui ir galimybėms, į mokyklas kviečiami lektoriai, paskaitas taip pat skaito Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo, vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros ir stebėsenos specialistai.

Viena iš pagrindinių visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiklų mokykloje išlieka pirmosios pagalbos teikimas ir konsultacijos.

Informacija apie mokyklose 2016 m. pas sveikatos specialistus registruotus apsilankymus:

Užregistruota mokinių apsilankymų pas sveikatos priežiūros specialistą mokykloje	Apsilankymų pasiskirstymas pagal priežastį		
	pirmoji pagalba	konsultacijos	kita
401	214	187	0

6 lentelė. Informacija apie mokinių apsilankymus pas sveikatos priežiūros specialistą mokykloje

Pati svarbiausia visuomenės sveikatos priežiūros specialisto ugdymo įstaigose funkcija yra sveikatos ugdymas ir mokymas. 7 lentelėje pateikta susisteminta informacija apie 2016 m. ugdymo įstaigose vykdytą sveikatos ugdymo ir mokymo veiklą.

Sveikatinimo veiklos sritis	Paskaitos	Aktyvūs užsiėmimai	Konkursai, akcijos	Stendai
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	55	94	17	60
Sveika mityba ir nutukimo prevencija	28	26	1	7
Fizinis aktyvumas	3	76	5	4
Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	5	3	-	6
Aplinkos sveikata	5	16	10	14
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	14	21	5	36
Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	15	16	-	4
Tuberkuliozės profilaktika	6	-	-	6
Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena	22	41	1	47
Dantų ėduonies profilaktika ir burnos higiena	9	37	-	-
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	7	22	1	15
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	16	23	2	8
Onkologinių ligų profilaktika	-	-	-	8
Kitos	-	-	-	3
Iš viso:	184	374	42	218

Bendras renginių skaičius	600	218
----------------------------------	------------	------------

7 lentelė. Susisteminta informacija apie ugdymo įstaigose vykdytas veiklas 2016 m.

Toliau trumpai apibendrintos didesnės veiklos vykdytos ugdymo įstaigose.

Sveikatinimo veiklos sritis	Priemonės - įvykdytos veiklos aprašymas
Eduonies profilaktika ir burnos higiena	Vaikams buvo vedamos pamokos – praktiniai užsiėmimai „ <i>Sveiki dantukai – balta šypsena</i> “, „ <i>Sveiki dantukai – gražiausios šypsenos paslaptis</i> “, kurių metu buvo ugdomi dantų priežiūros įgūdžiai. Panaudojant priemonę dantų muliažą bei dantų šepetuką buvo mokoma teisingos dantų valymo technikos. Vaikai atsinešę savo dantų šepetėlį po teorinės dalies praktiškai mokėsi, kaip teisingai valyti dantukus. Vaikams buvo dalinami skirtukai „ <i>Dantų valymas</i> “.
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo (rūkymo, alkoholinių gėrimų, narkotikų) prevencija	Gegužės mėnuo skelbiamas mėnesiu prieš rūkymą. Mokyklose vyko prevenciniai renginiai „ <i>Protų mūšis</i> “, „ <i>Renkuosi gyvenimą be cigaretės</i> “. Taip pat buvo vykdomi praktiniai užsiėmimai „ <i>Aš žinau kas yra žalingi įpročiai</i> “. Užsiėmimų metu buvo rodomi prevenciniai filmukai, mokiniai supažindinti su ligomis, kurias sukelia rūkymas, sužinojo kokios pavojingos medžiagos slypi cigaretės sudėtyje. Vaikai kūrė standus ir juos pristatė. Lapkričio mėnesį minima Tarptautinė nerūkymo diena. Šią dieną mokyklose vyko prevenciniai renginiai „ <i>Nerūkantis mokinys – madingas mokinys</i> “, praktiniai užsiėmimai „ <i>Ar žalingi įpročiai tavo draugai?</i> “, paskaitos „ <i>Rūkymo žala</i> “. Renginių ir užsiėmimų metu vaikai supažindinami su įvairiomis biuro prevencinėmis priemonėmis - rūkančiojo burnos modelis, rūkymo schema, kurioje galima pamatyti, kaip plaučiuose nusėda kenksmingos dervos, dervų modelis, tabako sudėties modelis, modelis „Bjaurus kvapas: tabakas“, kubas apie narkotikų žalą, arterijų palyginimo modelis, modelis vaizduojantis rūkančio ir nerūkiančio žmogaus plaučius, padidintu cigaretės sudėties modeliu. Užsidėję girtumą imituojančius akinius ir atlikdami įvairias užduotis, paaugliai gali pajauti, kaip sutrinka išgėrusio žmogaus koordinacija. Rūkymas, alkoholio ir narkotikų medžiagų vartojimas gana dažnas reiškinys tarp moksleivių, todėl prevencinėmis priemonėmis siekiama parodyti šių žalingų įpročių žalą jaunam organizmui.
Fizinio aktyvumo skatinimas	Mokyklose dirbančios sveikatos priežiūros specialistės vykdė praktinius užsiėmimus, kurių metu buvo

	atliekamos įvairios mankštos, vaikai mokėsi, kaip taisyklingai atlikti pratimus ir išvengti traumų. Vestos paskaitos „<i>Fizinis aktyvumas ir traumos</i>“. Bendrojo lavinimo mokyklose vyksta sporto šventės, sveikatingumo savaitės prie kurių organizavimo prisideda ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistės. Balandžio mėnesį Prienų lopšelyje – darželyje „Gintarėlis“ vyko mokomoji paskaitėlė praktiniai užsiėmimai „<i>Taisyklinga laikysena</i>“. Gegužė – judėjimo sveikatos labai mėnuo, tad šį mėnesį Prienų r. savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo skyriuose vyko <i>įvairūs sportiniai užsiėmimai</i> ne tik mokiniams, bet ir mokyklose dirbantiems darbuotojams. Suorganizuotas renginys „<i>Sportuokime kartu</i>“. 2016 m. Balbieriškio pagrindinėje mokykloje vasario – gegužės mėnesiais kiekvieną savaitę, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė vykdė praktinius užsiėmimus „<i>Judėjimo pertraukėlė</i>“. Rugsėjo – spalio mėnesiais mokyklose vykdyta akcija „<i>Apibėk mokyklą</i>“.
Sveikos mitybos propagavimas	Bendrojo lavinimo mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo skyriuose ištisus metus vyksta paskaitos - praktiniai užsiėmimai sveikos mitybos temomis. Vykdant vaikų maitinimo organizavimo priežiūrą buvo vedamos paskaitos, diskusijos, praktiniai užsiėmimai, kuriais siekiama ugdyti sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą ugdymo įstaigose. Esant galimybei sveikatos specialistės veda integruotas pamokas į technologijas, kurių metu mokiniai mokosi gaminti sveikus patiekalus. Vaikams išdalinta metodinė medžiaga siekiant skatinti tinkamus mitybos įpročius. Tikrinami mokyklos valgiaraščiai, pildomi žurnalai bei teikiamos rekomendacijos. Vestos paskaitos bei organizuotas protų mūšis tema „<i>Sveika mityba</i>“. Vyko integruota pamoka „<i>Maisto produktų etikečių maistinės vertės nagrinėjimas</i>“.
Regėjimo profilaktika	Vyko paskaitėlės – praktiniai užsiėmimai „<i>Akys – langas į pasaulį</i>“. Spalio mėnesį paminint Pasaulinę regėjimo dieną mokyklose buvo vedamos akių mankštos „<i>Saugokime savo regėjimą</i>“.
Netaisyklingos laikysenos profilaktika	Rugsėjo mėnesį Prienų r. sav. bendrojo lavinimo mokyklose vyko kuprinių svėrimo akcija „<i>Kas</i>“

	<i>kuprinėje gyvena?“. Akcijos tikslas - atkreipti mokinių, tėvų, mokytojų dėmesį į mokyklinių kuprinių svorį ir turinį bei galimą sunkios kuprinės poveikį vaiko sveikatai. Akcijoje dalyvavo 2, 3, 4 klasių mokiniai. Akcijos metu buvo sveriamos mokinių kuprinės, mokoma taisyklingos sėdėsenos, stovėsenos. Dalinti lankstinukai „Saugi kuprinė“.</i>
Traumatizmo profilaktika	Visus metus vykdant traumų ir nelaimingų atsitikimų prevenciją, buvo vedamos paskaitos, diskusijos, praktiniai užsiėmimai, kurių metu mokiniai sužinojo, kaip teikti pirmąją pagalbą ūmių būklių atveju, ką reikėtų daryti užspringus, mokėsi kaip teisingai tvarstyti žaizdas. Užsiėmimo metu patys mokiniai praktiškai išbandė įvairius tvarstymo būdus. Mokiniais ne tik teoriškai, bet ir praktiškai buvo parodyta, kaip reikia gaivinti žmogų. Šaltuoju metu laiku vyko praktiniai užsiėmimai „Žiemos pavojai“. Vyko protmūšis „Mokėk suteikti pirmąją pagalbą“, vestas renginys „Per atostogas riedėk saugiai“, skirtas saugaus eisimo dekadai veiklai paminėti.
Užkrečiamų ligų profilaktika	Žiemos mėnesiais mokiniams skaitytos paskaitos „Gripas. Kaip apsisaugoti?“. Vyresniųjų klasių mokiniams vestos paskaitos tema „Ar žinai, kas yra tuberkuliozė?“. Gegužės mėnesį minima Pasaulinė rankų higienos diena, siekiant atkreipti mokinių dėmesį į rankos higienos svarbą bendrojo lavinimo mokyklose, ikimokyklinio ugdymo skyriuose vyko paskaitėlės – praktiniai užsiėmimai „Plauni rankas - saugai sveikatą“, „Mano rankos švarios“, „Plaunam plaunam rankėles“, „Asmens higiena“, „Švarios rankytės – gera sveikata“. Užsiėmimų metu buvo rodomi mokomieji filmukai, vaikai sužinojo kas yra asmens higiena, kaip prižiūrėti plaukus, odą, kaip tinkamai išsivalyti dantis. Praktinių užsiėmimų metu vaikai buvo mokomi taisyklingų rankų plovimo judesių.
Aplinkos sveikata	Prienų r. sav. visuomenės sveikatos biuro iniciatyva, kovo mėnesį, Prienų rajono sav. bendrojo lavinimo mokyklose, buvo minima Pasaulinė vandens diena. Šiai dienai paminėti, mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo skyriuose vyko įvairūs renginiai, akcijos „Pažinkime vandenį“, „Vanduo – tai gyvybė ir sveikata“, „Aš mažukas, bet labai galingas vandens lašiukas“. Vesti praktiniai užsiėmimai „Vandens tarša“, kuriais buvo siekiama atkreipti ne vien mokinių, bet visos mokyklos

	bendruomenės dėmesį ir skatinti sąmoningą požiūrį į vandenį, jo svarbą kiekvienam gyvam organizmui. Balandžio mėnesį minima Tarptautinė triukšmo suvokimo diena. Šią dieną norima atkreipti visuomenės dėmesį į triukšmo keliamas problemas ir paskatinti konkrečiais veiksmais prisidėti, kad gyventume tyliau. Prienų r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras taip pat prisidėjo prie šios dienos paminėjimo ir bendrojo lavinimo mokyklose, ikimokyklinio ugdymo skyriuose organizavo akciją „<i>Išgirk tylą</i>“. Šią dieną mokyklose vyko įvairūs užsiėmimai „<i>Tylioji pertraukėlė</i>“, pamokos vyko be skambučio.
Lytiškumo ugdymas	Užsiėmimų metu lapkričio 30 d. vyresniųjų klasių mokiniai stebėjo tiesiogiai vykstančią S. Čaplinsko paskaitą „<i>Aids: geriau žinoti!</i>“. Visus metus vedamos paskaitos „<i>Mergaitėms apie mergaites</i>“ ir „<i>Berniukams apie berniukus</i>“. Esant galimybei skaityti paskaitas atvyksta lektoriai.
Psichikos sveikata	Užsiėmimų metu buvo vedamos paskaitos, diskusijos, kurių metu kalbėta apie stresą, jo valdymą, bei įveikimo būdus, atliktas testas streso lygiui nustatyti. Vykdyti praktiniai užsiėmimai „Būsenos. Ką mano veidas pasako pasauliui?“

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai mokyklose vykdė ir kitas teisės aktais numatytas funkcijas:

- Pagal galiojančią mokinių maitinimo tvarką bendrojo lavinimo mokyklose visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdė mokinių maitinimo organizavimo priežiūrą. Vieną kartą per savaitę buvo tikrinama, kad maitinimas būtų organizuojamas pagal mokyklos steigėjo ar jo įgalioto asmens patvirtintus valgiaraščius ir užkandžių asortimento sąrašus. Mokinių maitinimo organizavimo tvarką prižiūrintis specialistas kartą per savaitę pildė „Valgiaraščio ir mokinių maitinimo atitikties“ žurnalą. 2016 m. atlikta 477 patikrinimai.

- Mokyklose aplinkos atitikties vertinimas atliekamas 1 kartą per metus, šio tikrinimo metu pildoma ataskaita (esant poreikiui mokyklos aplinka vertinama ir dažniau).

- Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai teikė pagalbą kūno kultūros mokytojams komplektuojant fizinio ugdymo grupes, sudarė fizinio pajėgumo grupių sąrašus, pagal galimybes budėjo sporto renginiuose. 2016 m. visuomenės sveikatos priežiūros specialistai budėjo sporto renginiuose.

- Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai rinko informaciją apie kasmetinius mokinių sveikatos profilaktinius patikrinimus, apibendrino informaciją ir pristatė ją mokyklų bendruomenėms, pateikė savivaldybės institucijoms:

1. informaciją apie mokinių sveikatos sutrikimų būklę, registruojamą pagal šeimos gydytojo išduotą Vaiko sveikatos pažymėjimą (forma Nr. 027-1/a).

2. mokinių bendrąjį sergamumą, registruojamą pagal gydytojo išduotą pažymą „Medicinos pažyma dėl neatvykimo į darbą, darbo biržą ar ugdymo instituciją“ (forma Nr. 094/a).

- Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dalyvavo mokyklos vaiko gerovės darbo grupių, sprendžiančių mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas, veikloje. 2016 m. visuomenės sveikatos priežiūros specialistės dalyvavo 10 darbo grupių susirinkimuose.

- Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdė užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą: gripo epidemijos metu skaičiavo, kiek mokinių neatvyko į mokyklą; vykdė pedikuliozės profilaktinius tikrinimus pagal patvirtintą tvarką. 2016 m. buvo patikrinti ikimokyklinio ugdymo grupių ir 0 - 12 klasių 2990 mokinių, patikrinimų metu nustatyta 76 pedikuliozės atvejai.

- Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai pradėjo darbą su Vaikų sveikatos stebėsenos informacine sistema (VSSIS), kuri skirta sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui.

- Kita veikla: dalyvavimas sveikatą stiprinančios mokyklos organizacinės grupės, vidaus audito darbo grupių veikloje ir kt.

SVEIKATOS STIPRINIMAS PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE

Uždavinys - stiprinti visuomenės sveikatą Prienų rajono savivaldybės bendruomenėse, skatinti fizinį aktyvumą, didinti gyventojų informuotumą apie lėtinių neinfekcinių ir infekcinių ligų pagrindinius rizikos veiksnius, ligų ir traumų profilaktiką.

Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas, visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas bei vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas savivaldybės gyventojams teikė visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas, organizavo ir vykdė sveikatos stiprinimo renginius:

Sveikatinimo veiklos sritis	Paskaitos	Aktyvūs užsiėmimai	Konkursai, akcijos
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	2	3	3
Sveika mityba ir nutukimo prevencija		1	
Fizinis aktyvumas		20	1
Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)			1
Aplinkos sveikata	1		1
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	4		3
Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena	2	2	
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika			1
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	1	8	2
Onkologinių ligų prevencija			2
Kitos	1	2	16
Bendras renginių skaičius		77	

9 lentelė. Susisteminta informacija apie bendruomenėje vykdytas veiklas 2016 m.

Didesnių vykdytų veiklų platesnis aprašymas:

Sveikatinimo veiklos sritis	Priemonės - įvykdytos veiklos aprašymas
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimais	2016 m. vasario mėn. vyko paskaita-diskusija „<i>Natūralus maitinimas: įgūdžiai ir žindymo privalumai</i>“. 2016 m. balandžio ir gruodžio mėn. vyko neatlygintinos kraujo donorystės akcijos „<i>Tapk kraujo donoru</i>“. Akcijų metu gyventojai buvo skatinami tapti neatlygintiniais kraujo donorais, buvo matuojamas arterinis kraujo spaudimas, įvertintas kūno masės indeksas, riebalų ir skeleto raumenų procentinė dalis bei visceralinių (vidinių) riebalų lygis. Teikiamos konsultacijos sveikos gyvensenos klausimais. Visi norintys galėjo dalyvauti sveikatos viktorinose ir laimėti Biuro įsteigtus suvenyrus. 2016 m. birželio mėn. buvo organizuojama sveikatingumo akcija „<i>Mes rūpinamės Jūsų sveikata</i>“. Akcijos metu buvo tikrinimas bendrojo cholesterolio ir gliukozės kiekis kraujyje, matuojamas monoksido kiekis organizme. Akcijos dalyviams buvo matuojamas arterinis kraujo spaudimas. Buvo įvertintas kūno masės indeksas, riebalų ir skeleto raumenų procentinė dalis bei visceralinių (vidinių) riebalų lygis. Teikiamos konsultacijos sveikos gyvensenos klausimais. Visi norintys galėjo dalyvauti viktorinoje ir laimėti Biuro ir Prienų r. policijos įsteigtus suvenyrus. Akcijos dalyviai buvo supažindinti su prevencinėmis priemonėmis, buvo dalinama informacinė medžiaga. 2016 m. lapkričio mėn. vyko akcija „<i>Vienylimės prieš diabetą</i>“. Akcijos metu buvo tikrinimas gliukozės kiekis kraujyje, matuojamas arterinis kraujo spaudimas. Buvo įvertintas kūno masės indeksas, riebalų ir skeleto raumenų procentinė dalis bei visceralinių (vidinių) riebalų lygis. Teikiamos konsultacijos sveikos gyvensenos klausimais, visi norintys galėjo pasitikrinti sveikatos žinias dalyvaujant viktorinoje. Taip pat kaip ir pernai, Biuro iniciatyva prieš rytinę krepšinio klubo Prienų-Birštono „Vytautas“ treniruotę Prienų sporto ir pramogų arenoje sportininkams buvo tikrinimas gliukozės kiekis kraujyje, matuojamas arterinis kraujo spaudimas. 2016 m. birželio-rugpjūčio mėn. Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure buvo teikiamos sveikos gyvensenos <i>konsultacijos</i>.
Sveika mityba ir nutukimo prevencija	2016 m. birželio mėn. buvo skaityta paskaita „ <i>Sveika mityba</i> “.
Fizinis aktyvumas	2016 m. gegužės mėn. vyko:

Sveikatinimo veiklos sritis	Priemonės - Įvykdytos veiklos aprašymas
	▪ Žygis-praktinė paskaita „<i>Susipažinkime su šalia augančiais maistiniais ir vaistiniais augalais</i>“. Žygis vyko Žvėrinčiaus take Prienai-Birštonas. Žygio metu lektorius Marius Lasinskas pasakojo kaip galima susirasti įvairių maistinių ir vaistinių žolelių čia pat, visai šalia mūsų esančioje gamtoje, kurios gali būti ir maistas, ir vaistas. Papasakojo, kaip teisingai rinkti žoleles, džiovinti ir vartoti, kad gautume geriausių rezultatų. ▪ Biuras buvo paskelbęs „<i>Judėjimo sveikatos labui</i>“ savaitę. Šią savaitę buvo organizuojamos mokomosios mankštos Prienų rajono įstaigose. Mankšta buvo skirta žmonėms, dirbantiems sėdimą darbą. Visą savaitę buvo ne tik judama, bet ir konsultuojama fizinio aktyvumo bei sveikos mitybos klausimais. ▪ Renginys „<i>Judėjime sveikatos labui</i>“. Renginio metu mažiesiems dalyviams buvo organizuojamos „Linksmosios estafetės“, dviratukų varžybos. Vyko piešinių konkursas „Judu – sveikas esu“. Visi norintys galėjo sportuoti su jaunimo ir suaugusiųjų sveikatingumo klubu „Vėjas“. Taip pat buvo matuojamas arterinis kraujo spaudimas. Įvertintas kūno masės indeksas, riebalų ir skeleto raumenų procentinė dalis bei visceralinių (vidinių) riebalų lygis. Teikiamos konsultacijos sveikos gyvensenos klausimais, visi norintys galėjo dalyvauti viktorinoje ir laimėti Biuro įsteigtus suvenyrus. Renginio dalyviai buvo supažindinti su prevencinėmis priemonėmis.
Aplinkos sveikata	2016 m. kovo mėn. buvo organizuotas konkursas „ <i>Vanduo – gyvybės ir sveikatos šaltinis</i> “. 2016 m. balandžio mėn. buvo skaitoma paskaita „ <i>Garsų ir muzikos poveikis žmogaus sveikatai</i> “.
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	2016 m. lapkričio mėn. vyko: ▪ Akcija Tarptautinei nerūkymo dienai paminėti Prienų – Birštono krepšinio klubo „Vytautas“ ir Kauno „Žalgiris“ krepšinio rungtynių metu. Akcijos metu buvo galima pasitikrinti monoksido kiekį organizme, taip pat buvo teikiamos konsultacijos norintiems mesti rūkyti, teikiama informacija apie rūkymo žalą naudojant vaizdines priemones. Matuojamas arterinis kraujo spaudimas. Buvo įvertintas kūno masės indeksas, riebalų ir skeleto raumenų procentinė dalis bei visceralinių (vidinių) riebalų lygis. Teikiamos konsultacijos sveikos gyvensenos klausimais, visi norintys galėjo dalyvauti viktorinoje ir laimėti Biuro

Sveikatinimo veiklos sritis	Priemonės - įvykdytos veiklos aprašymas
	įsteigtus suvenyrus. Akcijos dalyviai buvo supažindinti su prevencinėmis priemonėmis. ▪ Stalo teniso šeimų turnyras „<i>Laikyk raketę vietoj cigaretės</i>“ (skirtas paminėti lapkričio 17 d. Tarptautinę nerūkymo dieną). Buvo suorganizuotas stalo teniso šeimų turnyras 2x2. Renginio metu buvo vykdomos įvairios sveikatinimo veiklos – buvo galima pasitikrinti monoksido kiekį organizme, taip pat buvo teikiamos konsultacijos norintiems mesti rūkyti, teikiama informacija apie rūkymo žalą naudojant vaizdines priemones. Matuojamas arterinis kraujo spaudimas. Buvo įvertintas kūno masės indeksas, riebalų ir skeleto raumenų procentinė dalis bei visceralinių (vidinių) riebalų lygis.
Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena	2016 m. kovo mėn. vyko mokslinė – praktinė konferencija „<i>Antimikrobinio atsparumo problema ir sprendimo būdai</i>“. 2016 m. spalio mėn. vyko seminaras „<i>Užkrečiamųjų ligų aktualijos ugdymo įstaigose</i>“. 2016 m. spalio – lapkričio mėn. vyko paskaitos-praktiniai užsiėmimai „<i>Užkrečiamųjų ligų profilaktika</i>“.
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	2016 m. rugsėjo mėn. vyko akcija „<i>Sveika širdis – gyvenimo džiaugsmas</i>“. Akcijos metu buvo tikrinimas bendrojo cholesterolio kiekis kraujyje, matuojamas arterinis kraujo spaudimas. Buvo įvertintas kūno masės indeksas, riebalų ir skeleto raumenų procentinė dalis bei visceralinių (vidinių) riebalų lygis. Teikiamos konsultacijos sveikos gyvensenos klausimais, visi norintys galėjo dalyvauti viktorinoje ir laimėti Biuro įsteigtus suvenyrus. Akcijos dalyviai buvo supažindinti su prevencinėmis priemonėmis, buvo dalinama informacinė medžiaga.
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	2016 m. balandžio-spalio mėn. buvo skaitomos paskaitos-praktiniai užsiėmimai „<i>Pirmoji pagalba</i>“. 2016 m. spalio mėn. Biuras kartu su Prienų – Birštono krepšinio klubu „Vytautas“ krepšininkais ir Prienų rajono policijos komisariato pareigūnais vykdė akciją „<i>Atšvaitą turiu saugus esu</i>“. Prienų mieste prie darželių, prie mokyklų, savivaldybės aikštėje ir prie pėsčiųjų perėjų, pėstiesiems buvo dalinami atšvaitai. Taip pat akcijos dalyviai buvo supažindinti su taisyklingu atšvaito dėvėjimu. 2016 m. birželio mėn. vyko akcija „<i>Vaikų saugumas automobilyje – tėvų atsakomybė</i>“. Prienų mieste ir

Sveikatinimo veiklos sritis	Priemonės - Įvykdytos veiklos aprašymas
	rajone prie darželių su Prienų policijos komisariato pareigūnais vaikams buvo dalinamos spalvinimo knygelės, spalvoti pieštukai, o tėveliams priminta apie vaikų saugumą automobilyje.

Visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugos buvo teikiamos biure, mokyklose, rajono gyvenvietėse, seniūnijose, įvairiose bendruomenėse, viešosiose įstaigose bendradarbiaujant kartu su kitais socialiniais partneriais.

VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA

Uždavinys - vykdyti Prienų rajono visuomenės sveikatos stebėseną, analizuoti ir vertinti gyventojų sveikatą bei jos pokyčius, gyvensenos įpročius ir jų poveikį sveikatai, aplinkai, planuoti ir įgyvendinti visuomenės sveikatos stiprinimo priemones.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų 7 ir 8 punktus 2016 m. buvo renkami 2015 metų (pagal duomenų šaltinių teikiamą informaciją) Prienų savivaldybės visuomenės sveikatos būklę atspindintys rodikliai: gyventojų mirtingumas, gimstamumas, sergamumas neinfekcinėmis ir infekcinėmis ligomis, traumų skaičius ir pan. Dauguma sveikatos rodiklių buvo gauti iš centralizuotai teikiamų duomenų šaltinių: Lietuvos statistikos departamento, Higienos instituto Sveikatos informacinio centro leidinių ir kompiuterinių duomenų bazių. Surinktas ir išanalizuotas 51 visuomenės sveikatos rodiklis. Parengta visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita. Pagal Higienos instituto parengtą metodiką ir standartizuotus klausimynus buvo vykdytas vaikų gyvensenos tyrimas. Tyrime dalyvavo virš 634 Prienų savivaldybės 5-ų, 7-ų ir 9-ų (I-ų gimnazijos) klasių mokiniai.

Buvo vykdomas Visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių duomenų teikimas valstybės ir savivaldybių institucijoms, duomenų teikėjams, visuomenės informavimo priemonėms, bei kitiems suinteresuotiems asmenims. Parengtas ir išplatintas naujienlaiškis „Prienų gyventojų sveikatos rodikliai“.

Gripo sezono metu viešinama informacija sergamumo gripu ir ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų ligomis.

Parengta projekto „Tyliųjų zonų nustatymas ir monitoringas Prienų r. sav. teritorijoje“ ataskaita.

Visi atlikti tyrimai ir analizės, kurių duomenys panaudoti veiklų vertinimui ir planavimui, sprendimams priimti, visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita ir kitos ataskaitos, bei kita aktuali informacija pateikta interneto svetainėje www.vsbprienai.lt.

BIURO VADOVO KOMPETENCIJOS

Uždavinys - koordinuoti ir stiprinti visuomenės sveikatos priežiūrą, gerinant visuomenės sveikatos paslaugų kokybę, tobulinant įstaigos veiklos organizavimą ir kontrolę.

Kaip ir kiekvienais metais Biuro vadovo funkcijos buvo vykdomos atsižvelgiant į veiklos programą. 2016 m. buvo kryptingai organizuojama Biuro veikla, kontroliuojamos specialistams pavestos užduotys, įgyvendinant metinį biuro veiklos planą.

Siekiant kokybiškesnio įstaigos uždavinių įgyvendinimo, vyko Biuro darbuotojų susirinkimai, kuriuose buvo aptariamas Biuro administracijos ir visuomenės sveikatos specialistų veiklos organizavimo ir koordinavimo gerinimas. Vieną kartą per mėnesį buvo organizuojami susirinkimai su ugdymo įstaigose sveikatos priežiūrą vykdančiais visuomenės sveikatos priežiūros specialistais. Šių susirinkimų tikslas – suteikti ir aptarti aktualią informaciją apie sveikatos priežiūros vykdymą ugdymo įstaigose. Susirinkimų metu buvo pristatinėjami nauji teisės aktai, susiję su mokyklose vykdoma sveikatos priežiūros veikla, buvo analizuojami veiklos planai ir jų vykdymas, taip pat buvo atsižvelgiama į darbuotojų poreikius, interesus, pasiūlymus, pristatomos naujos metodinės priemonės, informacija apie organizuojamus kvalifikacijos kėlimo seminarus.

Buvo koordinuojamos ir teisės aktų nustatyta tvarka organizuojamos mokamos paslaugos (privalomieji mokymai) – alkoholio ir narkotikų žalos žmogaus organizmui, higienos įgūdžių, pirmosios pagalbos. 2016 m. buvo atnaujinti privalomųjų mokymų planai, patvirtintas naujas priemonių ir įrangos licencijuojamai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai vykdyti sąrašas.

2016 m. buvo aktyviai rūpinamasi darbuotojų kvalifikacijos kėlimu. Mokymuose dalyvavo visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdantys sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, Biuro vadovas.

2016 m. Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras pasirašė bendradarbiavimo sutartį su VšĮ „Tėviškės namai“ savanorių centru. Tapome partneriais vykdant Jaunimo garantijų iniciatyvos projektą „Atrask save“, kuris teikia savanoriškos veiklos organizavimo paslaugas jauniems asmenims. Prisidėjome prie šios iniciatyvos pareikšdami norą priimti savanorius suteikiant galimybę įgyti patirties visuomenės sveikatinimo veiklose.

Atstovauta Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro interesams įvairiose įstaigose ir organizacijose sprendžiant klausimus, susijusius su sveikatos priežiūros organizavimo ugdymo įstaigose, Biuro finansavimo, Prienų rajono gyventojų sveikatinimo renginių organizavimo klausimais.

2014-2016 m. vyko sveikatos priežiūros kabinetų ugdymo įstaigose vertinimas: įvertintos darbuotojų darbo sąlygos, sveikatos kabinetų būklė, parengta ir laiku pateikta paraiška Norvegijos finansinių mechanizmų 2009–2014 m. fondo paramai gauti. Projektas įtrauktas į rezervinį finansuotųjų projektų sąrašą.

Atsižvelgiant į tai, kad visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos iš dalies yra įvairių įstaigų ir organizacijų veiklos dalis, siekiama plėtoti bendradarbiavimą sveikos gyvensenos mokymo ir ugdymo veikloje. Biuras iš viso yra pasirašęs 43 bendradarbiavimo sutartis, kurios yra pagrindas organizuojant akcijas, paskaitas, renginius ir kitas veiklas.

Bendradarbiavimas vyko įgyvendinant įvairius projektus, keičiantis patirtimi ir gebėjimais. Siekiant užtikrinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų aukštą sveikatos priežiūros veiklos kokybę ugdymo įstaigose, buvo vykdomas aktyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su Prienų rajono ugdymo įstaigų vadovais.

Biuro vadovas nuosekliai dalyvavo renginių organizavime, veiklos planavime bei įgyvendinimo procesuose siekiant įgyvendinti biuro veiklos tikslus, buvo ieškoma geriausių formų ir būdų administravimo funkcijoms tobulinti bei pažangesnių darbuotojų motyvacijos metodų.

Atsiskaitymas už veiklos vykdymą.

Detalios ataskaitos apie suteiktas visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas yra teikiamos kas metus Sveikatos apsaugos ministerijai, kas pusę metų Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui (6 priedas), sveikatos ugdymo ir mokymo ataskaitoje (forma Nr. 41-1-Sveikata,), Prienų miesto visuomenės sveikatos funkcijų vykdymo ataskaitoje, Stebėsenos rodiklių ataskaitoje.

VISUOMENĖS IR VYKĐANČIŲJŲ INSTITUCIJŲ INFORMAVIMAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS KLAUSIMAIS

Biuro veikla buvo viešinama pasitelkus vietinės žiniasklaidos priemones, Biuro internetiniame tinklalapyje <http://www.vsbprienai.lt>, biuro paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“ www.facebook.lt, Prienų rajono savivaldybės tinklalapyje www.prienai.lt, Sveikatos apsaugos ministerijos tinklalapyje www.sam.lt, Lietuvos visuomenės sveikatos biurų asociacijos tinklalapyje <http://www.svsba.lt>, ugdymo įstaigų internetiniuose tinklalapiuose ir kt.

Parengta 110 straipsnių/informacinių pranešimų, kurie skelbti Biuro internetinėje svetainėje. Kai kurie iš jų publikuoti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos visuomenės sveikatos biurų asociacijos tinklalapiuose.

Bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis, 2016 m. Biuro internetinėje svetainėje publikuota 89 ir kitų įstaigų parengtų straipsnių arba informacinių pranešimų apie sveikatos išsaugojimą bei stiprinimą, visuomenės sveikatinimo renginius.

2016 m. Biuras parengė ir išleido 7 vnt. pavadinimų informacinės padalomosios medžiagos. Esant galimybėms, vykdyta kitų leidėjų parengtos informacinės padalomosios medžiagos sklaida.

2016 m. bendradarbiaujant su laikraščiu „Naujasis Gėlupis“ buvo leidžiamas Biuro „lankas“, kurį galima rasti kiekvieno mėnesio pirmojo šeštadienio numerioje. „Lanke“ atsižvelgiant į Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas ir minėtinų dienų sąrašą publikuojami straipsniai, informacija apie biuro veiklas, renginius, akcijas minint šias dienas.

Biuro darbuotojai taip pat teikė informaciją televizijai („Eteris TV“) visuomenės sveikatinimo temomis.

PROBLEMOS, SUSIJUSIOS SU ĮSTAIGOS VEIKLA IR SIŪLOMI SPRENDIMO BŪDAI

Tinkamų darbo sąlygų užtikrinimas specialistams dirbantiems ugdymo įstaigose.

Iš trylikos ugdymo įstaigų tik keturiose yra įrengti sveikatos kabinetai, kurie atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro rekomendacijas (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-07-21 įsakymas Nr. V-966/V-672 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“). Kitose ugdymo įstaigose specialistai dirba kartu su kitu darbuotoju arba turi tik darbo stalą mokytojų kambaryje, bibliotekoje arba kitose patalpose, kur nėra tinkamai įrengtų patalpų sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti.

Siūlomi sprendimai - numatyti atskiras patalpas visuomenės sveikatos priežiūros specialistams vykdant ugdymo patalpų rekonstrukcijas, kurį po remonto privalomomis darbo priemonėmis aprūpintų Biuras iš valstybės biudžeto skirtų dotacijų mokinių sveikatos priežiūrai.

LAUKIAMIE REZULTATAI

Prienų rajono ugdymo įstaigose nuolat bus vykdoma koordinuota sveikatą stiprinanti veikla, į kurią bus įtraukiami ne tik vaikai ir mokiniai, tėvai bet ir ugdymo įstaigų darbuotojai. Bus organizuojami užsiėmimai įvairiomis sveikatą stiprinančiomis temomis, didės ugdymo įstaigų bendruomenių susidomėjimas sveikatos išsaugojimo galimybėmis.

Bus organizuojami sveikatos stiprinimo renginiai Prienų rajono gyventojams, didės gyventojų informuotumas sveikos gyvensenos klausimais, gyventojai daugiau sužinos apie lėtinių neinfekcinių ir užkrečiamų ligų profilaktiką. Didės visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumas gyventojams organizuojant akcijas, mokymus, praktinius užsiėmimus ir kitus renginius bendruomenėse.

Bus sistemingai renkami ir analizuojami visuomenės sveikatos stebėsenos duomenys apie gyventojų sveikatos būklę, demografinę situaciją, gyvensenos įpročius, aplinkos veiksnius pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014-12-19 įsakymą „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo nr. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“. Bus įvertinama mokinių sveikata bei jos pokyčiai. Remiantis stebėsenos duomenimis bus planuojamos ateinančių metų sveikatos stiprinimo kryptys.

Pagerėjęs ir pagreitėjęs sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas turės įtakos gyventojų sveikatos rodiklių gerėjimui.

Artimiausios veiklos perspektyvos priklauso nuo valstybinės ir vietos politikos visuomenės sveikatos priežiūros srityje, gyventojų sveikatos rodiklių ir turimų finansinių bei žmogiškųjų išteklių. Atsižvelgiant į Stebėsenos ataskaitos rodiklius bus numatomos prioritetinės veiklos sritys ir į jas bus kreipiamas didžiausias dėmesys vykdant sveikatinimo veiklas.

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
SAVIVALDYBĖS GYDYTOJAS**

Prienų rajono savivaldybės tarybai

**SPRENDIMO „DĖL PRITARIMO PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI“ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

2017-04-13 Nr.51

Prienai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir Prienų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 8 d. sprendimu Nr. T3-185 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 180 punktu, teikiama Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro ataskaita už praėjusius metus.

Savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė), Savivaldybės kontroliuojamų įmonių ir organizacijų vadovų ataskaitas ir atsakymus į Savivaldybės tarybos narių paklausimus Taryba išklauso ir sprendimus dėl šių ataskaitų ir atsakymų priima iki kiekvienų metų liepos 1 dienos.

Siūlau Prienų rajono savivaldybės tarybai pritarti Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2016 metų ataskaitai.

Savivaldybės gydytojas

Virginijus Slauta

Kalbos tvarkytoja
Vaida Peleckienė

